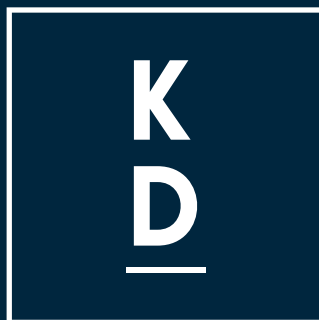

Politik för Villa, Volvo, Vovve

Sverige ska vara ett land där alla kan bygga sig ett gott liv. Men med den socialdemokratiska regeringen har det blivit dyrare och svårare. Därför behövs en ny regering och en ny politik för att fler ska kunna uppnå Svenssonslivets tre V: Villa, Volvo och Vovve.

Villalöftet

Hur kan fler få möjlighet att rå sig själva i en egen bostad och kanske njuta av äpplen från den egna trädgården? Det är frågor som politiken i dag tyvärr ägnar sig för lite åt.

Samtidigt som 7 av 10 vill bo i villa eller radhus, har tillgången till småhus blivit allt sämre. Politikerna har istället prioriterat hyres- och bostadsrätter. Jämfört med för ett decennium sedan har byggandet av flerbostadshus ökat med 137 procent. För villaproduktionen är samma siffra 2 procent, enligt SCB:s statistik. Underskottet av småhus är särskilt stort i de större städerna, enligt SBAB.

Den största orsaken är kommunerna. För kommuner med mycket egen mark i områden med högt exploateringsstryck finns ett starkt kommunalekonomiskt intresse att ta fram detaljplaner som ger höga intäkter till kommunen. Flerfamiljshus, särskilt bostadsrätter, i attraktiva lägen ger mest intäkter till kommunerna per detaljplan. I klartext: barnfamiljer får anpassa sig till kommunernas vinstmaximering.

Trots detta har regeringen inte vidtagit några åtgärder. Istället har fokus varit på miljardbelopp till byggherrar som producerar hyresrätter, och i juni i år föreslog regeringen en återinförd förköpsrätt för kommunerna. Det innebär att kommunerna ska få utökade möjligheter att gå före privata aktörer i uppköp av mark.

Vi föreslår därför ett Villalöfte. Fler ska få uppfylla villadrommen och ha möjligheten att låta barnen springa barfota på tomtgräset:

- Utred en ny lagstiftning som skärper kommunernas bostadsförsörjningsansvar av småhus och tomter för småhus. Lagen ska balansera upp de snävt kommunekonomiska vinsterna som snedvrider produktionen till förmån för flerbostadshus och kan tex innebära skarpt mål om andel eller antal småhus i detaljplaner utifrån lokal efterfrågan.
- Inrätta en planeringsstimulans för kommunerna. Stimulansen täcker 50 procent av kommunernas kostnader associerade med framtagandet av detaljplaner för småhus och pengarna fördelas utifrån antalet och andelen detaljplaner som görs för småhus i kommunen.
- Ge Länsstyrelsen i uppdrag att kartlägga potentiellt byggbar mark i kommunerna. Syftet är att identifiera sådan mark där förutsättningarna för ett byggande kan finnas och upprätta ett register som är till allmän beskådning och som gör det möjligt att som privatperson titta ut var det går att bygga.
- Förnya tomträtten. Genom att betala en löpande tomträttsavgift, i stället för att köpa loss tomten, kan fler få möjlighet att äga och bo i ett småhus. Lagstiftningen bör ändras så att en fast ränta, som gäller i hela landet, betalas och successiva uppräknings av avgäldsunderlaget införs. Då kan den oförutsägbarhet med kraftigt höjda avgifter, som gjort att tomträtten hamnat i vanrykte, minimeras. Förslag finns i tomträttsutredningen.

Ungas väg till villa är att först kunna köpa en egen bostad

Idag är bostadskrisen ett faktum och är ett enormt problem för väldigt breda grupper i samhället. Unga har en särskilt tuff situation på bostadsmarknaden. Behovet av kontantinsats har ökat kraftigt med prisutvecklingen på bostadsmarknaden och i många kommuner ringlar kön till hyreslägenheterna i årtal. Det leder till att unga tvingas välja bort studieorter, inte kan flytta hemifrån eller fastnar på en dyr och osäker andrahandsmarknad.

Därför behövs reformer för att fler ska ta sig in:

- **Autobospar**

Införa ett automatiskt bosparande som förval för alla unga mellan 18–34 år med inkomst av tjänst, där ett skatteavdrag ingår i de första 60 månaderna där personen tjänar 12 000 kronor eller mer per månad. Systemet fungerar så att 500 kronor av lönen efter skatt avsätts till ett bosparande, och staten kompenserar med ett skatteavdrag på 20 procent, vilket gör att den disponibla inkomsten kompenseras. Till det kan personen sätta av extra pengar och placera dem i fonder.

- **Avskaffa förstärkta amorteringskravet**

Stapeln av kreditrestriktioner är obefogat hög. Unga, äldre och andra hushåll med något lägre men stabila inkomster, eller litet kapital, stängs ute från den ägda bostadsmarknaden på ett sätt som inte är välavvägt. Det förstärkta amorteringskravet har slagit särskilt mot unga hushåll som flyttar in till städerna för ett arbete. Vi anser att det bör avskaffas.

- **Startlån för förstagångsköpare**

Sverige är ett av få länder där kreditrestriktionerna är lika tuffa oavsett var i livet man är. För att öka möjligheterna för dessa att köpa ett eget boende bör ett startlån införas. Lånet kan uppgå till mellan 10-20 procent, ska amorteras, och kan inte bli större än 300 000 kr och räntan är marknadsmässig. Det finns i flera länder, bla Norge, och har betytt mycket för att möjliggöra för framför allt yngre hushåll och personer med låga men stabila inkomster att ta steget till det ägda boendet i bostadsrätt eller villa.

Volvo

Underlätta omställningen till elbil

Under 2021 dubblerades antalet elbilar i Sverige och för 2022 förväntas nära var tredje nybilsförsäljning att vara en elbil. Men utbyggnaden av laddstolpar går inte lika snabbt. Energimyndigheten har tillsammans med berörda myndigheter kartlagt hindren.

Enligt rapporten kan så mycket som 30-50 procent av fordonsanvändarna sakna möjlighet att ladda hemma, samtidigt som detta bedöms vara en förutsättning för att välja elbil. Boende blir nekade laddningspunkter och regelkrångel försvårar omställningen.

Kristdemokraterna föreslår därför:

- **Inför "Right to charge" i Sverige**

Right to charge (rätt att ladda) innebär att fastighetsägaren, eller annan som är ansvarig för fastigheten, behöver hänvisa till en godtagbar grund, t.ex. en oskäligt hög kostnad, för att neka en boende en laddningspunkt. I praktiken får boende rätt att installera en laddpunkt förutsatt att vissa kriterier är uppfyllda. Den boende är då ansvarig för installationskostnaden och den löpande elförbrukningen. Right to charge har redan införts i Norge, Spanien och Frankrike, samt i vissa amerikanska delstater.

- **Tydliggör kommunernas möjlighet att installera laddinfrastruktur**

Förtydliga kommunens roll och förutsättningarna för laddinfrastruktur på allmän platsmark och kvartermark och möjligheten för kommunen att ta betalt för el. Förtydliganden i regelverk behövs t ex gällande kommunens möjlighet att föreskriva om tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för rätten att parkera på en laddplats.

- **Skarpare krav på laddinfrastruktur vid ny- och ombyggnation**

Inför skarpare krav på laddinfrastruktur i plan- och bygglagstiftningen vid nybyggnation och större ombyggnadstillfällen. T.ex. låta kraven omfatta uppvärmda byggnader, tex garage. Dagens regler tolkas som att det ställs högre krav på parkeringsplatser i det fria som finns på en tomt, än om samma parkeringsplatser byggs in under tak i en uppvärmd byggnad.

Sänk priset vid pump

Det är dyrt att vara svensk. Och det är dyrt att köra bil. För många barnfamiljer är både en och två bilar ett måste för att få jobb, handlingar, hämtningar och fritidsaktiviteter att gå ihop. Men regeringen jobbar aktivt för att detta ska bli dyrare och svårare, bla genom reduktionsplikten.

Med de senaste årets priser på biobränsle kan priset på dieseln bli 9–10 kr dyrare, till följd av reduktionsplikten. Med de prisuppgångarna skulle en barnfamilj som kör 3000 mil per år betala mellan 12 000 och 17 000 kr mer i dieselkostnader år 2030 jämfört med idag.

- Kristdemokraterna vill därför sänka dieselpriserna genom att sänka reduktionsplikten till EU-nivåer. Det skulle innebära ca 10 000 kr i lägre dieselkostnader per år för en barnfamilj.

Vovve

Krafttag mot illegal hundsmuggling

Hundar är mycket eftertraktade i Sverige. Det finns idag nästan 800 000 registrerade hundägare i Sverige, samt 1,1 miljoner registrerade hundar. Under coronapandemin sköt intresset för hund i höjden. Men i efterfrågans spår har också kriminell och illegal verksamhet ökat, där säljare och uppfödare inte har djurens – utan plånbokens – bästa för ögonen. Enligt Ekobrottsmyndigheten är smugglingen ofta storskalig och professionaliserad, samt kopplad till annan grov kriminell verksamhet så som narkotikabrottslighet och välfärdsbrottslighet.

Djuren lider mycket. Hundvalparna tas tidigt från sina mammor och skickas under undermåliga förhållanden, utan kritiska vaccinationer, från olika länder till Sverige. När smuggelhundar identifieras vid gränsen behöver de vanligtvis stoppas eller avlivas. Under 2020 och 2021 avlivades nära 200 hundar, vilket är sex gånger så mycket som de två åren innan. Mellan januari till mars i år har antalet redan överstigit helåret 2019. Antalet stoppade hundar har också mer än fördubblats mellan 2019 och 2021.

Kristdemokraterna vill därför skärpa lagstiftningen:

1. Skarp tillståndsprövningen för försäljning av hundar. Inkludera sökandes ekonomiska lämplighet avseende redovisning och betalning av skatter, och se till att all verksamhet prövas.
2. Veterinärer måste få befogenheten att anmäla om misstänkt hundsmuggling föreligger. Idag får de inte det pga tystnadsplikt.
3. Alla hundar ska registreras vid gränsöverskridande förflyttning. Idag behöver det inte ske om transporten avser fyra eller färre hundar i ”icke-kommersiellt syfte”. Detta möjliggör för oseriösa aktörer att undgå registrering genom att dela på importkvoten mellan flera aktörer vid samtidig gränsövergång.
4. Skapa ett heltäckande register för hundar där de kan spåras från födsel eller införsel till nuvarande ägare. Idag ska de anmälas *senast* vid fyra månaders ålder, vilket försvårar kontroll. Gör det också möjligt att samköra det EU-gemensamma registret med svenska hundregistret.
5. Säkra brottsvinster vid storskalig smuggling.